

„Együtt erősebbek vagyunk” HÍRLEVÉL

Társadalmi Megújulás Operatív Program

„Együtt erősebbek vagyunk”

Szervezetfejlesztés, valamint kollektív szerződéssel való lefedettség növelése az ÉSZT szervezési köréhez tartozó egyes munkahelyeken projekt.
Pályázat azonosító száma: TÁMOP 2.5.1/07/1.-2008-0139

Az MTA és nem MTA kutatóintézeti hálózat a kutatók bérezése vágyott jövedelme - életpályamodell

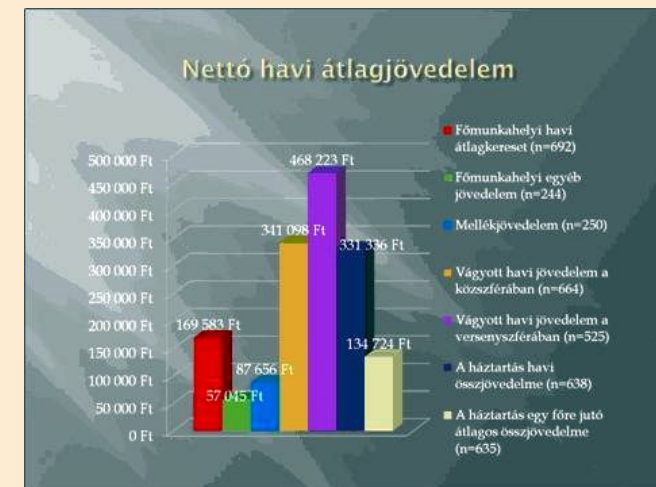
Jövedelmek és vágyott jövedelmek a magyar kutatók véleménye alapján

A kutatók egyharmada jelezte, hogy mellékjövedelemmel rendelkezik, és szintén egyharmada jelezte, hogy főmunkahelyén egyéb jövedelmet is kap. A mellékjövedelmek és egyéb jövedelmek összegét tekintve, összevetve a fő munkahelyen szerzett jövedelem átlagával, ez is eléri a vágyott jövedelem szintjét (persze ezen számok nem összeadhatóak). A vágyott jövedelem (közsférában) nem kirívó összeg, nem közelíti meg a Nyugat-Európában vagy Dél-Nyugat-Európában megszokott jövedelmet, amelyet hasonló kvalitású munkavállalók realizálnak (egyetemi oktatók, kutató intézeti munkatársak). A vágyott jövedelem átlaga igazából egy kézzelfogható, valóságos, megtapasztalt jövedelem szintet tükröz, amelyet a kutatók szeretnének elérni (amelyet egyharmaduk minden valószínűség szerint el is ér), de nem túlmunkával, nem más munkahelyre való bejárással, adott esetben ingázással, hanem egy állásban, egy munkahelyen, egy munkaidőegységben szeretnének realizálni.

A kutatóhelyeken dolgozók nettó jövedelme a megkérdezettek adatközlése alapján **havi nettó 170 ezer forintot éri el**. A megkérdezettek harmada beszámolt **főmunkahelyen szerzett egyéb jövedelmekről** is, amelynek átlaga egy hónapban **nettó 57 ezer forint**. A kutatóhelyeken foglalkoztatottak egyharmada beszámolt **mellékállásból szerzett jövedelméről** is, amelynek havi átlaga **nettó 88 ezer forintot** közelíti. A **vágyott jövedelem havi nettó átlaga a közsférában a főmunkahelyen keresett nettó**

jövedelem kétszerese, azaz 340 ezer forint. Amennyiben a versenyszférában dolgozna vágyott havi jövedelem átlaga már 468 ezer forint lenne a hasonló kvalitású kutató munkáját figyelembe véve. Az intézeti kutatók bevallása szerint a háztartásuk havi összjövedelme 331 ezer forintot ért el. A vágyott jövedelem és a háztartás havi összjövedelme igen közel áll egymáshoz (a közsférában szerzett vágyott jövedelem!). **A két adat azt sugallja, hogy a kutató intézeti munkatársak főállásukban szeretnék elérni azt a jövedelmi szintet, amit ma a családjuk egésze előállít.**

Kiszámítottuk a háztartások jövedelmének egy főre jutó átlagát is, amely 135 ezer forint volt. Ez az összeg önmagában nem tekinthető sem soknak, sem pedig kevésnek, de ha figyelembe vesszük, hogy a megkérdezett kutatók több mint fele olyan háztartásban él, ahol nincs gyermek, további ötödében csak egy gyermek van és a megkérdezett kutatók negyede magányosan él, akkor bátran állíthatjuk, hogy ez az egy főre jutó átlagos havi nettó jövedelem nem számít kiugróan magas jövedelemnek, de a háztartások, illetve a családok életbiztonságához éppen elegendő.

Forrás: Grajczár István számításai alapján

Az MTA jobb megélhetést biztosít a magyar kutatóknak

Az országban 750 kutatóintézeti munkatársat értünk el, amelyből 220 fő nem akadémiai kutató volt, akik főleg az FVM és Debreceni Egyetem fenntartásában működő kutatóintézetekben dolgoztak.

Az akadémiai hálózatban a főmunkahelyi átlagkereset meghaladja az országos kutatói átlagot mérésünk szerint. A kutatómunkahelyhez kapcsolódó egyéb jövedelem az MTA alkalmazásban lévőkénél 15 százalékkal nagyobb, mint az akadémiaán kívül dolgozók körében. A nem főmunkahelyhez kötődő jövedelem az MTA hálózaton belül körülbelül 90 ezer forint, az akadémiaán kívül ez a plusz jövedelem alig több mint 60 ezer forint.

A keresetelvárások a közszférában, az akadémiai intézetben dolgozók körében 30 ezer forinttal több, mint a nem akadémiai hálózatban alkalmazott kutatók körében.

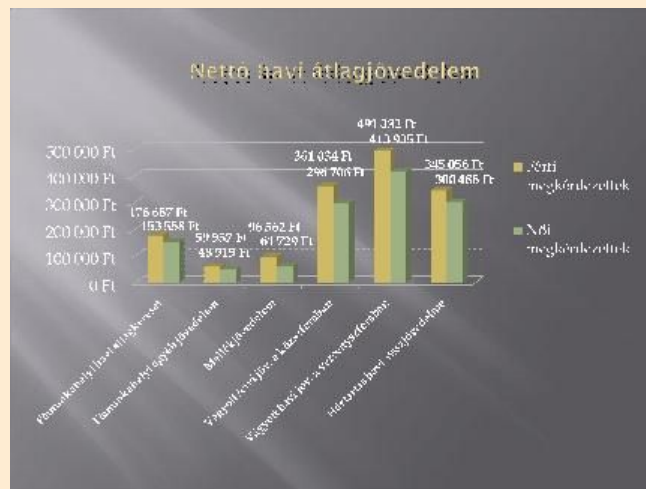
Az MTA kutatói amennyiben a versenyszférában dolgoznának nettó 467 ezer forintot szeretnének keresni, a nem akadémia kutatóhelyeken dolgozó kollegák viszont 480 ezer forintot tartanának optimális havi nettófizetésnek.

A háztartások összjövedelmében a két csoport között lényegében nincs eltérés. MTA kutatók körében 332 ezer forint az egy háztartásra jutó havi nettó jövedelem, az akadémiaán kívüli kutatóhelyeken dolgozók esetében 322 ezer forint.

A jövedelem önpercepciót figyelembe véve az akadémiai intézetekben dolgozó kutatók negyede úgy látja jövedelméből félre is tud tenni, és jól kijön belőle, ellenben a nem akadémiai

kutatóhelyeken csak minden tizedik válaszadó számolt be erről.

Nők és férfiak

Forrás: Grajczjár István számításai alapján

A férfiak és a nők vonatkozásában bontottuk a nettó havi jövedelem átlagokat, amely adatokból kiderül, hogy a férfiak keresete jelentős mértékben megelőzi a nőkéét. A főmunkahely havi átlagkeresetét figyelembe véve **a férfiak nettó 177 ezer forintot keresnek havonta. A nők viszont csak nettó 154 ezer forintot.**

A nők nettó havi jövedelem átlaga a férfiakétól 13 %-kal elmarad. Miután az intézetek többségében a bértábla alsó összegét kapják meg a kutatók egységesen, férfi és nő közötti bérkülönbségeket a közalkalmazotti jogviszony nem tűr el. A fenti különbség oka abban rejlik, hogy a női kutatók fiatalabbak és besorolásuk ebből következően alacsonyabb (tudományos fokozatok megszerzésében elmaradnak a férfiaktól).

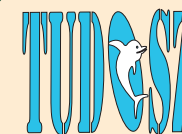
A fő munkahelyen megszerzett egyéb jövedelmek vonatkozásában a női munkavállalók elmaradása

18 %-os, s a mellékjövedelmek tekintetében pedig még nagyobb, 36 %-os elmaradást mértünk. Az utóbbi adatból arra lehet következtetni, hogy az idősebb férfiak fokozatokat tekintve és beosztást tekintve nem csak magasabb bérszinten állnak, de egyben a másodállásokat is bátrabban tudják vállalni, mint a nők. Egyrészt munkahelyi pozícióikból eredően kerülnek közelebb tanszéki állásokhoz, másrészt a nők családban betöltött szerepük miatt kevésbé tudnak rugalmasan munkaidejükkel gazdálkodni.

A férfiak vágyott havi jövedelme a közszférában (hasonló kvalitások mellett) nettó 361 ezer forint volt, a nők ettől szerényebb vágyott jövedelmet vallottak be, nettó 297 ezer forintot, amely 18 %-os különbséget mutat a férfiak javára. A férfiak nem csak valójában nagyobb jövedelmet realizálnak, hanem nagyobb jövedelem után vágyódnak.

A versenyszférában hasonló kvalitású kutató számára a férfiak nettó félmillió forintot adnának, a nők ettől szerényebb összeget vallottak be, 410 ezer forintot. Kiszámítottuk a férfiak és a nők háztartásának egy főre jutó havi nettó jövedelmét is. Azon háztartásokban, ahol a férfiak voltak az adatközlők, egy háztartásra 355 ezer forint, ahol pedig a nők voltak jövedelemközlők, egy háztartásra 300 ezer forint jutott.

Bódi Ferenc

**Tudományos és Innovációs
Dolgozók Szakszervezete**

Budapest, Viktor Hugo u. 18-22.

Posta cím: 1386 Budapest, 62 Pf. 906/41

Tel./fax: 279-6071, tel.: 279-60-70,

honlap: www.tudosz.hu, e-mail: tudosz@interware.hu